

قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش در استانها، شهرستانها و مناطق کشور

- ماده ۱ - به منظور تحقق مشارکت و نظارت مردم در امر آموزش و پرورش و بهره گیری از کلیه منابع و امکانات ، جهت تاسیس ، توسعه و تجهیز فضاهای آموزشی و پرورشی و تسهیل در فعالیتهای اجرایی آموزش و پرورش ، شوراهای آموزش و پرورش در استانها و شهرستانها به شرح این قانون تشکیل می گردد .
- ماده ۲ - منظور از شورای استان و شورای شهرستان و شورای منطقه که طبق این قانون تشکیل می شود، به ترتیب شورای آموزش و پرورش استان ، شورای آموزش و پرورش شهرستان و شورای آموزش و پرورش منطقه است .
- تبصره - تشکیل شورای آموزش و پرورش منطقه در شهرهای بزرگ و بخشهای کشور، به پیشنهاد شورای استان و تصویب وزارت آموزش و پرورش خواهد بود .
- ماده ۳ - ترکیب شورای استان به شرح زیر است :
- امام جمعه مرکز استان یا نماینده وی که از میان روحانیون آشنا به موازین تعلیم و تربیت اسلامی تعیین می شود. (در صورت صلاحدید مقام معظم رهبری)
- استاندار .
- مدیر کل آموزش و پرورش استان که دبیر و مسئول تعیین دستور جلسات شورا است .
- شهردار مرکز استان .
- رییس سازمان برنامه و بودجه استان .
- معاون پرورشی اداره کل آموزش و پرورش استان .
- مدیر کل یا رییس نوسازی و توسعه و تجهیز مدارس استان .
- دو نفر از روسای آموزش و پرورش شهرستان به انتخاب روسای آموزش و پرورش مناطق استان .
- یکی از استادان دانشگاه های استان با اولویت اساتید تعلیم و تربیت ، به انتخاب سایر اعضای شورا .
- سه تا پنج نفر از معتمدان ، فرهنگ دوستان اولیای دانش آموزان یا صاحبان حرف و اصناف شهر مرکز استان ، بنا به پیشنهاد انجمن اولیا و مربیان استان و تصویب سایر اعضای شورا .
- تبصره ۱ - احکام اعضای شورای استان توسط وزارت آموزش و پرورش و با امضای وزیر آموزش و پرورش صادر می شود .
- تبصره ۲ - دبیر شورا موظف است دستور جلسات و خلاصه نتیجه و مذاکرات شورا را برای نمایندگان استان مربوط در مجلس شورای اسلامی ارسال نماید .
- نمایندگان مذکور در صورت تمایل می توانند به عنوان ناظر در این جلسات شرکت کنند .
- تبصره ۳ - آیین نامه داخلی شورای استان به تصویب وزیر آموزش و پرورش خواهد رسید .
- تبصره ۴ - ریاست شورای استان با استاندار و در غیاب وی با مدیر کل آموزش و پرورش استان است .
- ماده ۴ - وظایف و اختیارات شورای استان به شرح زیر است :
- تصویب ضوابط مربوط به تعیین هزینه سرانه دانش آموزی هر یک از مناطق تابعه از بودجه دولتی ، به نحوی که امکان توسعه کمی و کیفی

فعالیت‌های آموزشی و پرورشی در نقاط محروم و نیز برای مستضعفان فراهم شود و کمبودها و عقب ماندگیهای آموزش و پرورش مناطق به تدریج برطرف گردد .

- ۲ تصویب تقویم آموزشی مناطق تابعه با توجه به شرایط اقلیمی و جمعیتی هر منطقه .

- ۳ تصمیم گیری در مورد توزیع عوارض اخذ شده میان مناطق در شهر یا شهرستانهایی که بیش از یک منطقه آموزشی وجود دارد .

- ۴ ارزیابی عملکرد شوراهای شهرستان و مناطق بر اساس گزارشهای واصله و انجام اقدامات لازم در هر مورد و استفاده از ابزارهای تشویق و تنبیه .

- ۵ سیاستگذاری و برنامه ریزی جهت ایجاد و توسعه و تجهیز فضاهای آموزشی و پرورشی استان .

- ۶ ارائه گزارش عملکرد سالیانه شورا توسط دبیر شورا به دولت از طریق وزارت آموزش و پرورش .

تبصره - مدیر کل آموزش و پرورش استان موظف است علاوه بر گزارشهای فصلی ، همه ساله گزارش جامعی از فعالیتهای کمی و کیفی آموزش و پرورش شهرستانها و مناطق ، و ارزشیابی و مقایسه عملکرد شوراها را به شورای استان ارائه نماید .

ماده ۵ - ترکیب شورای شهرستان به شرح زیر است :

- ۱ امام جمعه مرکز شهرستان یا نماینده او که از بین روحانیون آشنا به موازین تعلیم و تربیت اسلامی معرفی می شود .

در صورت صلاحدید مقام معظم رهبری (

- ۲ فرماندار .

- ۳ رییس آموزش و پرورش شهرستان که دبیر و مسئول تعیین دستور جلسات شورا است .

- ۴ معاون پرورشی یا مسئول امور تربیتی شهرستان .

- ۵ رییس شورای شهرستان .

- ۶ شهردار شهر مرکز شهرستان .

- ۷ سه نفر از روسای مدارس در دوره های تحصیلی مختلف .

- ۸ سه تا پنج نفر از اولیا دانش آموزان یا معتمدان شهرستان به پیشنهاد انجمن اولیا و مربیان شهرستان .

- ۹ رییس شبکه بهداشت یا پزشک معتمد شهرستان .

تبصره ۱ - احکام اعضای شورای شهرستان توسط اداره کل آموزش و پرورش و با امضای مدیر کل آموزش و پرورش استان صادر می شود .

تبصره ۲ - انتخاب افراد مذکور در بندهای ۳ (در شهرستانهایی که بیش از یک منطقه آموزشی دارند) و ۷، ۸ و ۹ بر طبق دستورالعملی که وزارت آموزش و پرورش تهیه می کند، انجام می شود .

تبصره ۳ - ریاست جلسات با فرماندار و در غیاب وی بر عهده رییس اداره آموزش و پرورش شهرستان است .

تبصره ۴ - دبیر شورا موظف است دستور جلسات و خلاصه نتیجه مذاکرات شورا را برای نماینده یا نمایندگان شهرستان مربوطه در مجلس شورای اسلامی ارسال نماید. نمایندگان مربوط در صورت تمایل می توانند به عنوان ناظر در جلسات شرکت نمایند .

تبصره ۵ - در شهرستانهایی که دارای دانشگاه می باشند، شورا از اعضای هیات علمی دانشگاه ها به ویژه از متخصصان رشته های علوم تربیتی و سایر رشته های مربوط به آموزش و پرورش ، به عنوان مشاور برای حضور در جلسات شورا دعوت می کند .

ماده ۶ - شوراهای موضوع این قانون حداقل ماهی یک بار تشکیل جلسه می دهند و جلسات شورا با حضور دوسوم اعضا

- رسمیت یافته و تصمیمات آن با اکثریت آرا حاضر معتبر خواهد بود .
- تبصره - جلسات شورا در اداره آموزش و پرورش محل تشکیل می گردد .
- ماده ۷ - اعضا شورا برای مدت دو سال انتخاب و در صورت تغییر، فوت و یا استعفای یکی از اعضا شورا جانشین او به ترتیب مقرر در این قانون و دستورالعملهای مربوط تعیین می شود، انتخاب مجدد اعضا مجاز است .
- ماده ۸ - وظایف و اختیارات شورای شهرستان به شرح زیر است :
- ۱- توزیع اعتبارات دولتی تخصیص یافته به صورت آموزشی و پژوهشی ، به شهرستان بین مدارس و فعالیتهای مختلف ، بر اساس ضوابطی که وزارت آموزش و پرورش معین می کند .
- ۲- تصویب ضوابط مالی مدارس ، شامل کلیه دریافتها و هزینه ها و سایر درآمدهای مردمی با توجه به کیفیت ارائه شد فعالیتهای آموزشی و پرورشی .
- ۳- پیشنهاد وضع عوارض برای احداث ، توسعه ، نگهداری و تامین و تجهیز و تهیه وسایل کمک آموزشی و پرورشی به مراجع ذیربط جهت تصویب .
- ۴- برنامه ریزی و تصمیم گیری در مورد اجاره ، احداث و توسعه اماکن آموزشی و پرورشی شهرستان (از نظر محل ، دوره تحصیلی)
- ۵- تصمیم گیری در خصوص توزیع و هزینه کردن عوارض اخذ شده برای احداث ، توسعه و تعمیر اماکن آموزشی و پرورشی و تامین تجهیزات لازم و سایر فعالیتهای .
- ۶- بررسی و تصمیم گیری برای برنامه ریزی نیروی انسانی مورد نیاز و ارائه نتایج آن به وزارت آموزش و پرورش از طریق شورای استان .
- ۷- صدور مجوز برای بکارگیری افراد مازاد بر سهمیه استخدام رسمی از محل درآمدهای منطقه بر اساس قوانین کار و تامین اجتماعی .
- ۸- برنامه ریزی و تصمیم گیری درباره چگونگی تشویق و تقدیر از کارکنان شایسته و لایق مدارس و پرداخت فوق العاده خاص و کارانه بر اساس کیفیت و کمیت خدمات آنان .
- ۹- تشویق و ترغیب متمکنین و صاحبان صنایع و اصناف به احداث و اهدای مدارس و مراکز آموزشی و پرورشی .
- ۱۰- برنامه ریزی جهت ایجاد تسهیلات و بکارگیری ابزارهای مناسب جهت توسعه مدارس غیر انتفاعی ، آموزشگاه های علمی و فنی و حرفه ای و مدارس جوار کارخانه و موسسات مشابه و ترغیب مردم به مشارکت بیشتر در این زمینه .
- ۱۱- نظارت مستمر بر فعالیتهای آموزش و پرورش منطقه و تهیه گزارش سالانه حاوی نقاط قوت و ضعف فعالیتهای ارائه پیشنهادها لازم به شورای آموزش و پرورش استان .
- ۱۲- برنامه ریزی و اقدام جهت تهیه زمین و سایر امکانات لازم به منظور تامین و تجهیز فضاهای آموزشی و پرورشی منطقه از طریق خودیاری اهالی و همکاری موسسات و سازمانهای ذیصلاح دولتی و قانونی .
- ۱۳- برنامه ریزی و بذل مساعی برای سوق دادن بخشی از درآمد بانکها، شرکتهای دولتی و غیر دولتی و کارخانه ها به امر توسعه و تجهیز اماکن
- آموزشی و پرورشی در چهارچوب مقررات مربوط .
- ۱۴- کمک به ترویج و گسترش فعالیتهای پرورشی و آموزشی و استحکام اعتقادات دینی و مکارم اخلاقی دانش آموزان .

- ۱۵ برنامه ریزی و تصمیم گیری برای پرداخت کمک هزینه تحصیلی به دانش آموزان کم بضاعت از عواید محلی شورا و اعطای بورس تحصیلات عالی به دانش آموزان مستعد .
- ۱۶ انجام وظایفی که شورای عالی آموزش و پرورش ، شورای عالی انجمن اولیا و مربیان و یا وزارت آموزش و پرورش به موجب اختیارات قانونی خود به شورا واگذار می نمایند .
- ۱۷ بررسی راه های مختلف صرفه جویی و افزایش بهره وری منابع در چهارچوب سیاستهای وزارت آموزش و پرورش و شورای استان .
- ۱۸ تلاش در گسترش آموزش و پرورش عمومی و تحت پوشش قرار دادن کلیه اطفال واجب التعلیم منطقه ، به طوری که هیچ یک از آنان از تحصیل باز نمانند .
- ۱۹ جلوگیری از افت تحصیلی دانش آموزان و تلاش در ارتقا کیفیت برنامه های آموزشی و پرورشی .
- ۲۰ سازماندهی امکانات برای اجرای آموزشهای فنی و حرفه ای ، کار دانش و کارآموزی دانش آموزان .
- ۲۱ ارتقا سطح دانش فرهنگیان و پیش بینی و تدارک وسایل رفاهی و معیشتی آنان و فراهم کردن امکانات لازم .
- ۲۲ پیشنهاد برنامه سالانه توسعه فضاهای آموزشی و پرورشی و نیروی انسانی ، بر اساس خط مشی ها و سیاستهای کلی وزارت آموزش و پرورش و ارائه آن به شورای استان .
- تبصره - دریافت کمکها و خودیاری از اولیا دانش آموزان و مردم در صورتی مجاز است که داوطلبانه پرداخت نمایند .
- ماده ۹ - شرح وظایف و ترکیب شورای منطقه ، حسب مورد مشابه شورای شهرستان و بر طبق دستورالعملی است که وزارت آموزش و پرورش تهیه و به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش می رساند .
- تبصره - ایفای وظایف شورای شهرستان و منطقه بر اساس ضوابط کلی و دستورالعملهایی است که به وسیله وزارت آموزش و پرورش ابلاغ می گردد .
- ماده ۱۰ - شهرداریها موظفند با تدوین آیین نامه ها و اتخاذ روشهای لازم نسبت به وصول عوارض مصوب در این قانون و واریز آن به حساب معین خزانه اقدام نمایند .
- ماده ۱۱ - مدیران مدارس موظفند مدارس تحت مدیریت خود را بر اساس بودجه تخصیص یافته از محل منابع زیر و در چهارچوب ضوابط آموزش و پرورش و خط مشی ها و سیاستهای شوراهای مناطق و با همکاری انجمن اولیا و مربیان با کیفیت مناسب اداره نمایند :
- ۱۱ اعتبارات دولت که به صورت سرانه دانش آموزی پرداخت می شود .
- ۲ کمکهای مردمی .
- ۳ سهمی که از طریق شورای آموزش و پرورش شهرستان یا منطقه از عوارض اخذ شده در اختیار مدرسه قرار می گیرد .
- ۴ وجوه حاصل از ارائه خدمات آموزشی و پرورشی فوق برنامه .
- ماده ۱۲ - رییس آموزش و پرورش شهرستان یا منطقه ، موظف است هر سال گزارش جامعی از فعالیتهای کمی و کیفی آموزش و پرورش شهرستان یا منطقه را به شورای مربوط ارائه دهد .
- ماده ۱۳ - منابع مالی شوراهای مناطق برای هزینه های جاری و عمرانی عبارتند از :
 - ۱ سهم منطقه از اعتباراتی که در بودجه جاری و عمرانی سالانه دولت که بر اساس تعداد دانش آموزان برای هر استان پیش بینی می گردد .

۲- یک درصد از بهای فروش کالا و خدمات کارخانه ها و موسسات خدماتی و تولیدی استان که از طریق شورای استان میان مناطق توزیع می شود .

۳- تا پنج درصد عوارض صدور پروانه های ساختمانی ، تفکیک زمینها، پذیره و نوسازی علاوه بر عوارض مذکور را که شهرداریها دریافت می کنند .

۴- عواید حاصل از فروش ساختمانها و زمینهای بلااستفاده و نیز ساختمانها و زمینهای دیگر که در اختیار آموزش و پرورش است و می توان آنها را با توجه به نیازهای آموزش و پرورش تبدیل به احسن نمود، در چهارچوب ضوابطی که از سوی وزارت آموزش و پرورش معین می شود .

تبصره ۱ - عواید حاصل از بندهای (۳ و ۴) صرفا به مصرف احداث و توسعه فضاهای آموزشی و پرورشی همان شهرستان می رسد .

تبصره ۲ - عواید حاصل از بندهای ۲ و ۳ و ۴ به خزانه واریز می گردد و هر ساله معادل آن در لایحه بودجه در ردیف معین به صورت تخصیص یافته پیش بینی می شود تا مطابق ضوابط این قانون به مصرف برسد .

۵- هدایا و کمکهای دستگاه ها و نهادهای دولتی و غیر دولتی و افراد خیر .

تبصره - آیین نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش به تصویب هیات وزیران می رسد .

ماده ۱۴ - شورای استان با توجه به توسعه آینده آموزش و پرورش در هر یک از مناطق تابع ، و امکانات درآمدی از مناطق و استان ، سهم هر منطقه را از اعتبارات جاری دولت که در قانون بودجه برای آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه ای هر استان از فصل آموزش و پرورش عمومی ، فنی و حرفه ای و سایر فصول پیش بینی می شود، تعیین می کند .

تبصره ۱ - اعتبار دولتی سهم هر منطقه در قالب موافقتنامه های مستقل بین ادارات کل آموزش و پرورش و سازمان برنامه و بودجه استان در قالب دو برنامه "خدمات اداری " و "خدمات آموزشی و پرورشی " مبادله می شود .

تبصره ۲ - اعتبار مربوط به برنامه خدمات آموزشی و پرورشی به صورت کمک بوده ، و مطابق با دستورالعملی که وزارت آموزش و پرورش ابلاغ می نماید هزینه می شود .

ماده ۱۵ - وزارت آموزش و پرورش بر اساس برنامه های توسعه اقتصادی و اجتماعی دولت و شاخصهای آن در استانها، همچنین امکانات درآمدی هر استان ، سهم اعتبارات عمرانی استان از بودجه عمرانی دولت را در قالب اعتبارات عمرانی پیش بینی شده ، برای احداث و توسعه فضاهای آموزش و پرورش از فصل آموزش و پرورش عمومی ، فنی و حرفه ای و سایر فصول ، بر اساس سرانه دانش آموزی تعیین و در اختیار شورای استان قرار می دهد .

ماده ۱۶ - کلیه شهرداریها موظفند با توجه به نیازهای پیش بینی شده در طرحهای تفصیلی شهرها با استفاده از امکانات و مجوزهای قانونی خود زمینه احراز مالکیت زمینهای پیش بینی شده جهت توسعه فضاهای آموزشی و پرورشی شهرهای مربوطه را برای ادارات آموزش و پرورش فراهم سازد. برای تامین اعتبارات لازم جهت اجرای این ماده شورای آموزش و پرورش شهرستان یا منطقه می تواند با پیشنهاد و تصویب شورای استان بخشی از هزینه های خرید زمین و ساخت فضاهای آموزشی و پرورشی را از سازندگان واحدهای جدید تجاری دریافت و به حساب خزانه واریز نمایند. صد درصد منافع دریافتی به صورت تخصیص یافته در اختیار آموزش و پرورش قرار خواهد گرفت .

کمیسیونهای موضوع ماده ۵ قانون شورای عالی شهرسازی و معماری موظفند ضمن رعایت استانداردهای مربوطه درخواستهای شهرداری و آموزش و پرورش را در چهارچوب اجرای این ماده به صورت خارج از نوبت رسیدگی نمایند .

تبصره - حداکثر مبالغ دریافتی موضوع این ماده برای هر متر مربع زیربنا نباید از ۵٪ بهای یک متر مربع ساختمانهای مشابه در همان منطقه

تجاوز نماید. ماده ۱۷ - کمیسیون موضوع ماده ۵ قانون تاسیس شورای عالی شهرسازی و معماری موظف است با رعایت استانداردهای مربوطه به تعیین سطح کاربری های آموزشی در طرحهای جامع ، طبق درخواست شورای استان ، نسبت به تغییر کاربری زمینهای مورد نظر، همکاری و اقدام نماید. نقل و انتقال زمینها و املاک موضوع این ماده از پرداخت هر گونه عوارض و مالیات و حق الثبت معاف هستند .

ماده ۱۸ - کلیه احداث کنندگان شهرهای جدید و شهرکهای مسکونی در تمام نقاط کشور و در داخل و خارج از حریم قانونی شهرها، اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی ، موسسات دولتی ، غیر دولتی ، نهادها و کارخانه ها مکلفند همزمان با تهیه و آماده سازی زمین یا ساخت واحدهای مسکونی و صنعتی به تناسب تعداد و سطح زیربنای این گونه واحدها نسبت به احداث و تامین فضای آموزشی و پرورشی مورد نیاز در مقاطع مختلف بر اساس استانداردهای مصوب ، به طور مستقیم یا با پرداخت هزینه مربوط به سازمان نوسازی و توسعه و تجهیز مدارس ، بر طبق نظر شورای شهرستان یا منطقه اقدام نمایند .

ماده ۱۹ - خرید کلیه تجهیزات اداری ، آموزشی و پرورشی ، کمک آموزشی ، آزمایشگاهی ، کارگاهی و مصالح ساختمانی مورد نیاز واحدهای آموزشی و تربیتی که امکان تهیه آن از تولیدات داخلی کشور نیست ، مشمول پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و سود بازرگانی نمی باشند .

ماده ۲۰ - انحلال شورای شهرستان یا منطقه به پیشنهاد مدیر کل آموزش و پرورش و اطلاع شورای استان ، با تصویب وزیر آموزش و پرورش می باشد و انحلال شورای استان به پیشنهاد وزیر آموزش و پرورش و تصویب شورای عالی آموزش و پرورش صورت می گیرد و تا تشکیل شورای جدید، هیاتی که از سوی وزیر آموزش و پرورش تعیین می شود، عهده دار وظایف شورای منحل شده ، می گردد .

تبصره - حداکثر مدت مسئولیت هیاتهای مذکور سه ماه بوده و ظرف این مدت شوراهای آموزش و پرورش استان و شهرستان باید تشکیل شود .

ماده ۲۱ - وزارت آموزش و پرورش موظف است حداکثر ظرف پنج سال ، شوراهای استانها و شهرستانها را در تمام نقاط کشور تشکیل دهد .

ماده ۲۲ - آیین نامه اجرایی این قانون ظرف مدت سه ماه وسیله وزارت آموزش و پرورش و وزارت کشور و سازمان امور اداری و استخدامی تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید .

قانون فوق مشتمل بر بیست و دو ماده و بیست و یک تبصره در جلسه روز یکشنبه بیست و ششم دی ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۹ به تایید شورای نگهبان رسیده است .

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی اکبر ناطق نوری